

Tárgytematika / Course Description

A központi és a helyi közigazgatás

N_DO05

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Verebélyi Imre

Félév / Semester: 2021/22/2

Beszámolási forma /

Assesment: Beszámoló (háromfokozatú)

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 20/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja:

A hagyományosnak tekinthető, átfogó témakör feldolgozásán keresztül a tantárgy egyik célja az állam- és jogtudományi témák vizsgálatán belül a közigazgatás-tudományi megközelítés bemutatása.

A központi közigazgatásnak, mely mind szabályozási (jogi), mind működési (igazgatási), mind szervezeti oldalról elemezhető állami működési alrendszer, a tudományos vizsgálat során egyaránt kibontható alkotmányjogi, kormányzástani, igazgatástudományi, állam- és jogtörténeti, valamint közigazgatási politikai oldala.

A helyi közigazgatás, melynek középpontjában modern alkotmányos államokban a helyi önkormányzás áll, szintén olyan átfogó jelenség-együttes, mely nemcsak közigazgatási szervezeti alrendszer, hanem egyben a közösségi, helyi társadalmi és politikai szerveződés egyik komoly csomópontja is. A központi közigazgatáshoz hasonlóan a helyi közigazgatásnak is, mely mind szabályozási (jogi), mind működési (igazgatási), mind szervezeti oldalról elemezhető és vizsgálható állami működési alrendszer, egyszerre bontható ki alkotmányjogi, kormányzástani, igazgatástudományi, állam- és jogtörténeti, valamint közigazgatási politikai oldala.

A tantárgy célja az is, hogy a hallgatók a választott kutatási témájuk és állam- és jogtudományi érdeklődésük területéhez leginkább közel eső vagy közel hozható oldaláról vizsgálják ezt a két nagy témakört.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A tantárgy tematikája:

- A közigazgatás az alkotmányos térben, jogállam, alkotmányos állam, hatalommegosztás és hatalomelválasztás hatása a magyar közigazgatás rendszerére.
- A kormányzás és a közigazgatás meghatározása és elhatárolása, kormányzati rendszerek és a közigazgatás. A magyar közigazgatás alrendszerei.
- A közigazgatás jogi kontrollja, a közigazgatási bírászkodás és annak kapcsolata a közigazgatás központi és helyi alrendszereivel.
- Autonóm struktúrák a közigazgatásban központi és helyi szinten – elméleti és történeti megközelítéssel.
- A helyi önkormányzáshoz való jog, az önkormányzati önállóság és autonómia egyes területei.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

A tárgy teljesítése során a hallgatók a foglalkozásokon lefolytatott diskurzus és a szakirodalmi művek áttekintése alapján maximum 15 oldal terjedelmű önálló írásmű elkészítésével és benyújtásával igazolják a közigazgatástudományi problémák és kérdések felismerése és a fogalmi, szakirodalmi apparátus birtokában történő elemzése iránti készségüket.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Irodalom

Erekly István: Közigazgatás és Önkormányzat, 1939, Magyar Tudományos Akadémia, a kötet linkje:

https://mandadb.hu/tetel/644457/Kozigazgatas_es_onkormanyzat

Magyary Zoltán: Magyar közigazgatás, 1942, Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, az I. rész (I-III. fejezet), a III. rész (VIII-IX. fejezet és a Befejezés). A kötet linkje:

https://mandadb.hu/common/file-servlet/document/1069092/default/doc_url/876_OGYK_000004506_01478181lo_wm.pdf

Szamel Lajos: Az államigazgatás vezetésének jogi alapproblémái, Budapest, Közgazdász és Jogi Könyvkiadó, 1963, II. Fejezet (Az igazgatás, az államigazgatás és a vezetés), pp. 46 – 95.

Verebélyi Imre: A közigazgatás és a kormányzás alapkérdései Magyary Zoltán életművében, JOG ÁLLAM POLITIKA, 2010: (3) pp. 77-100.

Verebélyi Imre: Gondolatok a végrehajtó hatalom fogalmi elemeiről, In: Szoboszlai-Kiss Katalin, Deli Gergely (szerk.): Tanulmányok a 70 éves Bihari Mihály tiszteletére. Győr: Universitas-Győr Nonprofit Kft., 2013. pp. 563-573.

Patyi András: A közigazgatás a magyar állam rendszerében, In: Orbán Balázs – Szalai Zoltán (szerk.): Ezer év Európa közepén – A magyar állam karaktere, Budapest, 2019, Matthias Corvinus Collegium – Tihanyi Alapítvány, pp. 283 – 310.

Varga Zs. András: A jogállam, mint univerzális és mint nemzeti eszme, In: Orbán Balázs – Szalai Zoltán (szerk.): Ezer év Európa közepén – A magyar állam karaktere, Budapest, 2019, Matthias Corvinus Collegium – Tihanyi Alapítvány, pp. 221 – 235.